

*Հաստատված է
Երևանի պետական համալսարանի
գիտական խորհրդի
2011 թ. հուլիսի 7-ի թիվ 8 նիստում
(2015 թ. մայիսի 7-ի նիստում կատարված
փոփոխություններով ու լրացումներով)*

ԵՊՀ գիտական խորհրդի նախագահ

Ա. Հ. Միմոնյան

**ԿԱՆՈՆԱԿԱՐԳ
ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆՈՒՄ
ՊՐՈՖԵՍՈՐԱԴԱՍԱԽՈՍԱԿԱՆ ԿԱԶՄԻ
ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ԲԱՐՁՐԱՑՄԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ**

1. Ընդհանուր դրույթներ

- 1.1. Սույն փաստաթղթով սահմանվում է Երևանի պետական համալսարանում (այսուհետ՝ ԵՊՀ) պրոֆեսորադասախոսական կազմի որակավորման բարձրացման (այսուհետ՝ ՈԲ) ծրագիրը կրեդիտային համակարգով կազմակերպելու կարգը:
- 1.2. Կանոնակարգը մշակված է «Կրթության մասին», «Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության մասին» ՀՀ օրենքներին, ինչպես նաև ԵՊՀ կանոնադրությանը և ԵՊՀ 2010-2014 թթ. զարգացման ռազմավարական ծրագրին համապատասխան:
- 1.3. ԵՊՀ-ում պրոֆեսորադասախոսական կազմի ՈԲ ծրագիրը կազմակերպվում է ըստ «Կրեդիտային համակարգով դասախոսների որակավորման բարձրացման կրթագիտական ծրագրի կառուցվածքը և բովանդակությունը» մեթոդական փաստաթղթի:
- 1.4. ՈԲ-ն դասախոսների տեսական ու գործնական գիտելիքների համակարգումը և նորացումն է՝ կապված նրանց որակավորման մակարդակին ներկայացվող պահանջների բարձրացման և մասնագիտական ու մանկավարժական խնդիրների լուծման ժամանակակից մեթոդների յուրացման անհրաժեշտության հետ:

- 1.5. Կրեդիտային համակարգով ՌԲ ծրագրի նպատակն է՝ համալրել ու բարելավել ԵՊՀ պրոֆեսորադասախոսական կազմը որակի հավաստման միջազգային չափանիշներին համապատասխան և ապահովել դասախոսների ընդհանուր ու մասնագիտական կոմպետենցիաների շարունակական զարգացումը:
- 1.6. Դասախոսների ՌԲ ծրագրի խնդիրներն են՝ ապահովել նրանց ակադեմիական շարժունությունը, ստեղծել որակի հավաստման ներքին մեխանիզմներ և ընդլայնել տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառումը ուսումնական գործընթացում:
- 1.7. ՌԲ-ն (հնգամյա շրջափուլով) համարվում է պարտադիր ԵՊՀ վաթսուն տարին չլրացած հիմնական դասախոսների համար մանկավարժական առնվազն երկու տարվա անընդհատ ստաժի դեպքում: ԵՊՀ մյուս դասախոսները ՌԲ ծրագրին կարող են մասնակցել կամ ընտրաբար՝ գործատուի համաձայնությամբ:
- 1.7.1. Հանրապետության մյուս բուհերի դասախոսները ԵՊՀ պրոֆեսորադասախոսական կազմի համար կազմակերպվող ՌԲ ծրագրին կարող են մասնակցել նրա կրթական կառուցամասով կամ ըստ գործատուի պահանջի՝ լրացուցիչ կրթության այլ ծրագրով (տե՛ս «ԵՊՀ-ում հետբուհական լրացուցիչ կրթության կազմակերպման հայեցակարգ»):
- 1.8. ԵՊՀ դասախոսների ՌԲ ծրագիրը ֆինանսավորվում է ԵՊՀ կենտրոնացված միջոցների հաշվին, այլ բուհերի դասախոսներինը՝ վճարովի հիմունքով, ինչը սահմանվում է ռեկտորի հրամանով:
- 1.9. Կանոնակարգում օգտագործվում են հետևյալ հիմնական հասկացությունները.
- **դասախոսների որակավորման բարձրացման հենքային ծրագիր (այսուհետ՝ Հենքային ծրագիր)**՝ «Կրեդիտային համակարգով դասախոսների որակավորման բարձրացման կրթագիտական ծրագիր»,
 - **դասախոսի որակավորման բարձրացման անհատական ծրագիր (այսուհետ՝ Անհատական ծրագիր)**՝ ԵՊՀ դասախոսի՝ Հենքային ծրագրի հիման վրա իր նախասիրություններին և մասնագիտության ոլորտի նոր պահանջներին համապատասխան կազմած ծրագիր:

2. Դասախոսի որակավորման բարձրացման անհատական ծրագրի ձևավորումը

2.1. Դասախոսը ՈԲ է անցնում հնգամյա ժամկետում (2011/2012 ուսումնական տարվա առաջին կիսամյակից սկսած)՝ Անհատական ծրագրով, որը ձևավորվում է Հենքային ծրագրի հիման վրա:

2.1.1. Այլ ժամկետում ծրագրին միանալու դեպքում դասախոսի ՈԲ հնգամյա շրջափուլը հաշվարկվում է տվյալ կիսամյակից սկսած:

2.2. Դասախոսի Անհատական ծրագրի հնգամյա բեռնվածությունը կազմում է 30 կրեդիտ, որից 13-ը նա հավաքում է պարտադիր մոդուլներից, 17-ը՝ ընտրողաբար:

Պարտադիր բեռնվածությունն ունի հետևյալ բաշխվածությունը.

Մոդուլի անվանումը	Սահմանված կրեդիտը	Ժամաքանակը լսար./ինքն.	Գնահատման ձևը
Ա. ԿՐԹԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ	10		
1. Անգլերենը ակադեմիական միջավայրում (սահմանված վեց մակարդակից մեկը)	3	60/30	քննություն
2. Համակարգչային գրագիտություն (կիրառական ծրագրեր՝ Word, Excel, Internet Explorer և այլն)	2	20/40	ստուգարք
3. Լսարանային ցուցադրությունների պատրաստում (PowerPoint և այլն)	2	20/40	ստուգարք
4. Դասավանդման, ուսումնառության և գնահատման ժամանակակից մեթոդներ	1	10/20	ստուգարք
5. Մասնագիտության արդի հիմնախնդիրները	2	20/40	ստուգարք
Բ. ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ-ՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑԱՄԱՍ	3		հավաստագրում
1. Գիտական հոդված	1		
2. Ուսումնամեթոդական աշխատանք	1		
3. Զեկուցում համաժողովում (աշխատաժողովում կամ գիտաժողովում)	1		
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	13	130/170	

2.3. 13 կրեդիտ պարտադիր բեռնվածությանը դասախոսն ըստ իր նախասիրությունների ավելացնում է ևս 17-ը՝ լրացնելով պահանջվող կրեդիտային աշխատաժամակը:

2.3.1. Կրթական կառուցամասի առաջին՝ «Անգլերենը ակադեմիական միջավայրում» մոդուլն ունի 6 մակարդակ՝ 3-ական կրեդիտ բեռնվածությամբ: ՈԲ ծրագրի հնգամյա շրջափուլում ունկնդրի համար պարտադիր է մեկ մակարդակի ուսումնասիրումը և յուրացումը՝ 3 կրեդիտ բեռնվածությամբ: Ըստ դասախոսի մասնագիտության և պատրաստության՝ պարտադիր բեռնվածություն է սահմանվում տարբեր մակարդակներից:

Այլ մասնագիտությամբ դասախոսը հնգամյա շրջափուլում սույն մոդուլից կարող է ձեռք բերել 3 – 9 կրեդիտ: Եթե նա ունի անգլերենից որոշակի նախորդող պատրաստություն, սկզբում, առանց որևէ դասընթացի մասնակցելու, անցնում է թեստավորում՝ փաստելու, թե մոդուլի 6 մակարդակներից որին է տիրապետում ըստ սահմանված պահանջների: Տվյալ՝ սահմանային մակարդակի իմացության համար ունկնդիրը միայն քննությամբ կարող է վաստակել լրացուցիչ 3 կրեդիտ, բայց այս դեպքում նրա համար պարտադիր (շեմային) է դառնում հաջորդ մակարդակի յուրացումը՝ ձեռք բերելու պահանջվող 3 կրեդիտը: Իր նախաձեռնությամբ դասախոսը կարող է յուրացնել ևս մեկ մակարդակ՝ ստանալով լրացուցիչ 3 կրեդիտ:

2.3.1.1. «Անգլերեն լեզու» մասնագիտությամբ դասախոսի համար շեմային է 5-րդ մակարդակը, նվազագույն բեռնվածությունը՝ 3 կրեդիտ, առավելագույնը՝ 6: Եթե նա ունի 5-րդ մակարդակի համար նախորդող բավարար պատրաստություն, կարող է միայն քննությունը հանձնել՝ վաստակելով լրացուցիչ 3 կրեդիտ: Այս դեպքում ունկնդրի համար պարտադիր է դառնում հաջորդ՝ 6-րդ մակարդակի յուրացումը՝ ձեռք բերելու պահանջվող 3 կրեդիտը:

2.3.1.2. ԵՊՀ դասախոսներն անցնում են ԱՄՆ Բոստոնի համալսարանի կողմից կազմակերպվող «Անգլերենը ակադեմիական միջավայրում» միջազգային հավաստագրումը (iTEP, International - Test of English Proficiency) (լրաց. 07.05.2015):

2.3.1.3. Անգլերենի A1 և A2 մակարդակների համար ունկնդիրները հանձնում են ներհամալսարանական քննություն՝ վաստակելով առավելագույնը 3 կրեդիտ (և՛ A1, և՛ A2 ստացողները): B1 - C2 մակարդակների համար ունկնդիրները անցնում են միջազգային հավաստագրում (լրաց. 07.05.2015):

2.3.1.4. Միջազգային հավաստագրում անցած և առնվազն B1 շեմը (անգլերենի մասնագետները՝ C2) հաղթահարած ունկնդիրը վաստակում է 6 կրեդիտ: ԵՊՀ-ն ունկնդրի համար (նույն մակարդակի դեպքում) վճարում է 1 անգամ: Պահանջվող շեմը չհաղթահարած ունկնդիրը քննությունը վերահանձնելու համար ինքն է վճարում սահմանված գումարը (լրաց. 07.05.2015):

2.4. «Մասնագիտական պատրաստություն» կրթամասից պարտադիր է առաջին մոդուլի յուրացումը: Կրթամասի մյուս մոդուլները դասախոսը իր նախասիրությամբ է ընտրում՝ ըստ մասնագիտության կամ մասնագիտացման:

3. Որակավորման բարձրացման ծրագրի կառավարումը

3.1. Ծրագրի իրականացումն ապահովելու և համալսարանական ու ֆակուլտետային գործընթացները համադրելու նպատակով ռեկտորի հրամանով ստեղծվում է ՈԲ ծրագրի պատասխանատուի ինստիտուտ՝ ըստ ֆակուլտետների, համահամալսարանական ամբիոնների և Իջևանի մասնաճյուղի.

3.1.1. Ծրագրի կազմակերպական հարցերով ընդհանուր պատասխանատվությունը և համակարգումը վերապահվում են Հետբուհական լրացուցիչ կրթության վարչությանը (այսուհետ՝ ՀԼԿՎ),

3.1.1.1. Ծրագրի բովանդակային հարցերով՝

3.1.1.1.1. Ընդհանուր պատասխանատվություն են կրում ԵՊՀ համապատասխան ստորաբաժանումները և նրանց ղեկավարները,

3.1.1.1.2. Հենքային ծրագրի առաջին և երկրորդ կրթամասերի համար՝ համապատասխան ֆակուլտետների պատասխանատուները,

3.1.1.1.3. Երրորդ և չորրորդ կրթամասերի համար՝ յուրաքանչյուր ֆակուլտետի պատասխանատուն:

3.1.2. Ֆակուլտետի պատասխանատուին է վերապահվում նաև ծրագրի հետազոտական-մեթոդական կառուցամասի իրականացման ուղղորդումը:

3.1.3. Ծրագրի պատասխանատուի համար սահմանվում է տարեկան 30 ժամ լրացուցիչ բեռնվածություն:

- 3.1.4. ՀԼԿՎ պետք և պատասխանատուները ձևավորում են համապատասխան ՈԲ խորհուրդ՝ ԵՊՀ ուսումնական աշխատանքների և գիտական քաղաքականության ու միջազգային համագործակցության գծով պրոռեկտորների համանախագահությամբ:
- 3.2. ՈԲ-ի համակարգում ապահովվում է նաև բաց տեղեկատվություն՝ ԵՊՀ կայքէջի միջոցով: ՈԲ ծրագրի և գործընթացի մասին տեղադրվում է մշտապես թարմացվող տեղեկատվություն, որից յուրաքանչյուր դասախոս կարող է իրազեկ դառնալ իր կուտակած կրեդիտների գրանցված լինելուն:
- 3.3. Ծրագրի կատարման շահագրգիռ անձը և գլխավոր պատասխանատուն ունկնդիր դասախոսն է: Յուրաքանչյուր ունկնդիր վարում է «Դասախոսի որակավորման բարձրացման անհատական ծրագրի իրականացման օրագիր»՝ ինքնավերահսկելով իր իսկ ծրագրի կատարումը: Նա ինքը պետք է ժամանակին իրազեկի ՀԼԿՎ-ին հիմնական կրթական ծրագրից դուրս (որակավորման բարձրացման այլ ձևերով) իր վաստակած կրեդիտների մասին՝ ներկայացնելով համապատասխան փաստաթուղթ, և հավաստիանա, որ այդ կրեդիտները գրանցվել են իր հաշվին:
- 3.4. Ամբիոնները և ֆակուլտետները նույնպես պետք է վերահսկեն իրենց դասախոսական համակազմի կողմից ծրագրի կատարումը՝ նկատի ունենալով, որ այդ մասին ամենամյա տեղեկատվություն է ներկայացվում գիտխորհուրդ:

4. Որակավորման բարձրացման ծրագրի կազմակերպումը

- 4.1. Սույն կանոնակարգի պահանջներին համապատասխան՝ ԵՊՀ ռեկտորի հրամանով հաստատվում են՝
- 4.1.1. ԵՊՀ պրոֆեսորադասախոսական կազմի ՈԲ հնգամյա հեռանկարային պլանը,
 - 4.1.2. ՈԲ ծրագրի ֆակուլտետային պատասխանատուների կազմը,
 - 4.1.3. ԵՊՀ ՈԲ խորհրդի կազմը,
 - 4.1.4. կանոնակարգային փաստաթղթերի ձևերը:

- 4.2. Կրթական մոդուլների ուսումնական ծրագրերը մշակում են պատասխանատու ստորաբաժանումները (ֆակուլտետ կամ ամբիոն), և իրականացնում՝ ՀԼԿՎ-ն՝ պատասխանատուների հետ համատեղ:
- 4.3. Մանկավարժական առնվազն երկու տարվա անընդհատ ստաժ ունեցող և 60 տարին չլրացած ԵՊՀ հիմնական դասախոսները 2011 թ. սեպտեմբերի ընթացքում ձեռք են բերում (ֆակուլտետային պատասխանատուից, ՀԼԿՎ-ից կամ ԵՊՀ կայքէջից) «Դասախոսի որակավորման բարձրացման անհատական ծրագրի իրականացման օրագիրը»՝ դառնալով ՈԲ ծրագրի առաջին շրջափուլի ունկնդիրներ:
- 4.4. Ուսումնական տարվա յուրաքանչյուր կիսամյակի առաջին շաբաթվա վերջին օրը նախատեսվող դասընթացների ժամանակացույցը տեղադրվում է ԵՊՀ կայքէջում, ինչպես նաև ուղարկվում ֆակուլտետներ: Տեղադրվում են նաև ուսումնական ծրագրերը:
- 4.5. Դասախոսը, ծանոթանալով ժամանակացույցին, ընտրում է տվյալ կիսամյակում լսելիք դասընթացը (դասընթացները) և կիսամյակի երկրորդ շաբաթվա ընթացքում ՀԼԿՎ ներկայացնում մասնակցության հայտ՝ էլեկտրոնային ձևով (doc ձևաչափով) կամ թղթային տարբերակով:
- 4.5.1. Հայտի բոլոր տողերի լրացումը պարտադիր է: Ոչ լրիվ կամ ոչ ճիշտ լրացված հայտը չի ընդունվում:
- 4.5.2. Հայտի բովանդակության փոփոխությունը հնարավոր է միայն մինչ հայտերի ներկայացման հայտարարված ժամկետի ավարտը:
- 4.5.3. Վճարովի հիմունքով մասնակցության հայտում պետք է նշվի նաև ֆինանսավորման աղբյուրը:
- 4.6. Ներկայացված հայտերի կազմակերպական-տեխնիկական ընտրությունն իրականացնում է ՀԼԿՎ-ն կիսամյակի երրորդ շաբաթվա ընթացքում: Հայտը համարվում է ընդունված, եթե այն գրանցվում է, և նրան տրվում է գրանցման համար: Ուշ ներկայացված հայտերը չեն ընդունվում:
- 4.7. Հայտարարված դասընթացը կազմակերպվում է, եթե նրան մասնակցելու հայտ են ներկայացրել սահմանված նվազագույն թվակազմով ունկնդիրներ (8 – 15՝ ըստ

դասընթացների): Ճշգրտված ժամանակացույցը հաստատվում է պրոռեկտորի կողմից և տեղադրվում ԵՊՀ կայքէջում, ինչպես նաև ուղարկվում մասնակից ունկնդիրներին (փոփ. 07.05.2015):

4.8. Խմբերի ձևավորումը, ունկնդիրների ցուցակը և պարապմունքների սկիզբն ու ավարտը ձևակերպվում են պրոռեկտորի հրամանով: Պարապմունքներն սկսվում են կիսամյակի չորրորդ շաբաթվանից:

4.9. Դասընթացի յուրացումն ավարտվում է ատեստավորումով (քննությամբ կամ ստուգարքով):

4.9.1. Պարապմունքներին մասնակցած, բայց ատեստավորում չանցած ունկնդիրը քննությունը կամ ստուգարքը կարող է նորից հանձնել՝ կրկնելով դասընթացը:

4.9.2. Ընդհանուր պատրաստության կրթամասի որևէ բաղադրիչից բավարար պատրաստություն ունենալու և այն ընդունված կարգով փաստելու դեպքում (ճանաչվում է ներկայացված փաստաթուղթը, կամ անցնում է ատեստավորում) ունկնդիրը ստանում է սահմանված կրեդիտները՝ առանց մասնակցելու դասընթացին:

4.9.2.1. Անգլերենից միջազգային այլ քննություն հանձնած դասախոսները կրեդիտավորվում են ըստ անգլերենի միջազգային քննությունների համարժեքության աղյուսակի (լրաց. 07.05.2015):

4.9.3. ԵՊՀ-ից դուրս (հանրապետությունում կամ արտերկրում) դասախոսի որակավորման բարձրացման, վերապատրաստման կամ կատարելագործման արդյունքները կարող են ճանաչվել՝ հաշվարկվելով Հենքային ծրագրի համապատասխան բաղադրիչի համար սահմանված կրեդիտների շնորհմամբ:

4.10. Կրթական կառուցամասի չորրորդ կրթամասից («Որակավորման բարձրացման այլ ձևեր») և հետազոտական-մեթոդական կառուցամասից ունկնդիրը կրեդիտներ է կուտակում միայն ՈԲ ծրագրի հնգամյա շրջափուլում կատարած աշխատանքի համար:

5. Որակավորման բարձրացման ծրագրի արդյունքների ամփոփում

- 5.1. Դասախոսի Անհատական ծրագիրն ավարտվում է ամփոփիչ ատեստավորմամբ, որի համար հիմնական չափանիշ է Հենքային ծրագրով սահմանված պահանջների կատարումը:
- 5.2. Շրջանավարտ ունկնդիրը լրացնում է ՈԲ ծրագրի կատարման մասին հաշվետվության ձևաթուղթը՝ կցելով հավաստող փաստաթղթերը, և ներկայացնում ՀԼԿԿ:
- 5.3. ՀԼԿԿ-ն ստացած հաշվետվությունների վերլուծությամբ ճշգրտում է ներկայացված փաստաթղթերի իսկությունը, հավաստում ունկնդիրների մասնակցությունը և ընդհանուր հաշվետվություն ներկայացնում ՈԲ խորհուրդ՝ ամփոփիչ (փաստաթղթային) ատեստավորման:
- 5.4. ՈԲ ծրագիրն ավարտած և ամփոփիչ ատեստավորումն անցած դասախոսին խորհրդի որոշմամբ տրվում է սահմանված նմուշի փաստաթուղթ՝ վկայական: Ամփոփիչ ատեստավորում չանցածները ստանում են տեղեկանք ծրագրին մասնակցելու մասին՝ կատարման ծավալի նշումով:
- 5.4.1. ԵՊՀ պրոֆեսորադասախոսական կազմի ՈԲ ծրագրի համամասնակից այլ բուհերի ունկնդիր դասախոսներին տրվում է հավաստագիր՝ կրթական կառուցամասով ծրագրի կատարման ծավալի նշումով: